

Correctievoorschrift VWO

Grieks

Vorbereidend
Wetenschappelijk
Onderwijs

19 | 95

Tijdvak 2

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld, bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22 van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het proces-verbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe, die zijn gegeven door de CEVO.

2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het proces-verbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.

3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk, en past bij zijn beoordeling de normen en de regels van het toekennen van scorepunten toe, die zijn gegeven door de CEVO.

4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.

5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-Regeling van toepassing:

1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag of ieder kolon toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.

2 Voor het antwoord op een vraag of de vertaling van een kolon worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het antwoordmodel.

Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag of kolon is.

3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:

3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord of een kolon geheel juist is vertaald, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;

3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord of een kolon gedeeltelijk juist is vertaald, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het antwoordmodel;

3.3 indien een antwoord op een open vraag of de vertaling van een kolon niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord of deze vertaling op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;

3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;

3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;

3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 100 scorepunten worden behaald.

Het aantal scorepunten is de som van:

- a. 10 scorepunten vooraf;
- b. het aantal voor de beantwoording van de vragen en voor de vertaling toegekende scorepunten;
- c. de extra scorepunten die zijn toegekend op grond van een beslissing van de CEVO.

6 Het cijfer van het centraal examen wordt verkregen door het aantal scorepunten te delen door het getal 10.

3 Vakspecifieke regel

Voor het vak Grieks VWO is de volgende vakspecifieke regel vastgesteld:

Scoringsregel voor de vertaling

De score 0 moet worden toegekend indien in een kolom een zeer ernstige fout is gemaakt; deze score kan niet worden gecompenseerd door de juiste weergave van de rest van het kolom.

4.1 Antwoordmodel voor de vragen

Antwoorden	Deel-scores
Tekst 1	
Maximumscore 2	
1 ☐ Mardonios wil de koning (tot Thessalië) begeleiden op diens terugtocht. Het jaargetijde is ongeschikt om oorlog te voeren. / Hij wil de winter in Thessalië doorbrengen (en pas in de lente een aanval doen op de Peloponnesos).	<u>1</u>
	<u>1</u>
Maximumscore 2	
2 ☐ Uiterlijk voorkomen. Gebleken dapperheid.	<u>1</u>
	<u>1</u>
Maximumscore 2	
3 ☐ Couperus interpreteert δέκεσθαι als „als voorteken aanvaarden” en τὸ διδόμενον als „het antwoord dat de koning zou geven”, terwijl de woorden bij Herodotos niet meer betekenen dan: wat hem werd aangeboden te aanvaarden. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
4 ☐ Mardonios zal de Spartanen een afstraffing geven.	
Maximumscore 2	
5 ☐ De dood van Mardonios zal een passende genoegdoening zijn voor de Spartanen. Of woorden van overeenkomstige strekking.	

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 2	
6 ☐ Woordherhaling. Niet fout rekenen: anafora / ringcompositie. Citaat: ἐπορεύετο – πορευόμεναι / τὸν πόρον – τὸν πόρον / ἀπικνέεται – ἀπίκοντο / διαβάσιος – διέβησαν.	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
7 ☐ honger ziekte / pest / dysenterie	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
8 ☐ ἔνθα (regel 33) οἰκημένων (regel 36)	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
9 ☐ καταλιπὼν – δόντες – ἀπαιτέοντος – (οὐκ) ἀπέλαβε Alleen indien alle vier elementen in de juiste volgorde staan, twee scorepunten toekennen. Er mag geen deelscore worden toegekend.	
Maximumscore 2	
10 ☐ ὃς (regel 38) Πέρση (regel 41)	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
11 ☐ Omdat zijn zonen (tegen zijn wil) ooggetuige waren geweest van de oorlog. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 2	
12 ☐ Bij Couperus is de schipbrug nog intact. Bij Herodotos is deze zodanig verwoest dat men per schip moet oversteken.	
Maximumscore 2	
13 ☒ c	
Maximumscore 2	
14 ☐ Herodotos laat voortdurend blijken hoeveel moeite hij heeft gedaan om zich zo betrouwbaar mogelijke gegevens te verschaffen. Ook als hij een verhaal niet geloofwaardig vindt, schrijft hij op wat hem is verteld, onder vermelding van de twijfels die hij hierover heeft. Of woorden van overeenkomstige strekking.	
Maximumscore 3	
15 ☐ Dit detail vormt een bewijs voor de stelling van Herodotos dat Xerxes over land naar de Hellespont is teruggekeerd. Xerxes is in Abdera geweest en deze stad ligt voorbij de monding van de Strymoon en de stad Eion, dus dichterbij de Hellespont. (Het is niet logisch te veronderstellen dat Xerxes van Abdera is teruggekeerd naar Eion om daar sloop te gaan.) Of woorden van overeenkomstige strekking.	<u>1</u> <u>2</u>
Maximumscore 2	
16 ☒ B	

Tekst 2**Maximumscore 2**

- 17 Thoukydides houdt zich aan de strekking van wat de sprekers in werkelijkheid gezegd hebben; Timaios legt zijn personages betogen in de mond, die hij zelf bedacht heeft. Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 3a en b**Maximumscore 2**

- 18 Beiden zijn van mening dat in de geschiedenis van de mensheid één factor constant aanwezig is: de menselijke aard; door deze constante doen er zich geen wezenlijke veranderingen in het menselijk gedrag voor. Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 4**Maximumscore 2**

- 19 Bij Montaigne is er sprake van jaloersheid op grootheid hier beneden, zoals bij Herodotos het goddelijke jaloers is op alles wat boven de middelmaat uitsteekt. Of woorden van overeenkomstige strekking.

Tekst 5**Maximumscore 2**

- 20 B

Maximumscore 2

- 21 De schaking van vrouwen / van Io, Medea en Helena in vroeger tijden. 1
Het optreden van (de Lydische) koning Kroisos. Deze verklaring is zijns inziens de juiste. 1

Maximumscore 2

- 22 bedding ankrend voor zijn volkenvloed (regel 16) 1
Ook goed: stremde (...) de oudheilige donder van hun wat'ren (regel 13-16)
geeslen, geselen de God de God (regel 20) 1

4.2 Antwoordmodel voor de vertaling**Kolon 23****Maximumscore 2**

Ὁ δὲ ἀπικόμενος ἐπὶ τὴν βουλήν

(En / maar) toen hij aangekomen was / aankwam in / bij de raad(svergadering),

terwijl

(hij zei kolon 24) tot de raad

overleg / beraadslaging

plan / besluit / advies / mening

1
1
1
0

Kolon 24**Maximumscore 2**

ἔλεγε τὰ παρὰ Μαρδονίου.

zei hij het voorstel / de dingen van (de kant van) Mardonios.

het van Mardonios

aan / tegen Mardonios

1
0

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 25	
Maximumscore 3	
Τῶν δὲ βουλευτῶν Λυκίδης εἶπε γνώμην, (En) van de raadsleden sprak Lykides (als) zijn mening uit,	
tegenover / tot de raadsleden	<u>1</u>
de mening van de raadsleden	<u>0</u>
hij besprak het voorstel van de raadsleden	<u>0</u>
besluit / doel / wens	<u>0</u>
Kolon 26	
Maximumscore 2	
ὥς οἱ ἐδόκεε ἄμεινον εἶναι dat het hem het beste / beter / voordeliger / nuttiger leek (te zijn) / dat het hem toescheen dat het het beste was	
omdat	<u>1</u>
toen / opdat / zodat	<u>0</u>
goed	<u>1</u>
dat het hun het beste leek	<u>0</u>
dat het beter voor hem / hen was	<u>0</u>
dat hij besloot	<u>0</u>
dapperder	<u>0</u>
Kolon 27	
Maximumscore 3	
δεξαμένους τὸν λόγον, (kolon 28), ἐξενεῖται ἐς τὸν δῆμον. dat de raadsleden, na het voorstel te hebben aanvaard, (kolon 28), dit ter goedkeuring voorlegden aan het volk.	
dat zij de raadsleden ter goedkeuring voorlegden aan het volk	<u>0</u>
dat het volk het ter goedkeuring voorlegde aan de raadsleden	<u>0</u>
het lagere volk	<u>2</u>
Kolon 28	
Maximumscore 2	
τὸν σφι Μουρυχίδης προσφέρει, dat Mourychides hun (over)bracht,	
hij brengt Mourychides	<u>0</u>
Mourychides bracht hem bij hen	<u>0</u>
hem / zich	<u>0</u>
verkondigde	<u>1</u>
Kolon 29	
Maximumscore 3	
Ὁ μὲν δὴ ταύτην τὴν γνώμην ἀπεφαίνετο, Hij (dan / nu) sprak deze mening / dit als zijn mening uit,	
zijn mening	<u>2</u>
dezelfde mening	<u>1</u>
die mening bleek	<u>0</u>
tonen	<u>2</u>
aantonen / aannemelijk maken	<u>0</u>
γνώμη besluit / doel / wens Indien ook in kolon 25 onjuist vertaald, dit niet opnieuw aanrekenen.	<u>0</u>

Antwoorden	Deel-scores
Kolon 30	
Maximumscore 3	
εἶτε δὴ δεδεγμένος χρήματα παρὰ Μαρδονίου, hetzij / ofwel (natuurlijk) omdat hij geld had ontvangen / aanvaard van Mardonios,	
noch ... noch (kolon 31) Samen 3 scorepunten in mindering brengen.	
tonen / afwachten	<u>0</u>
omdat geld was ontvangen	<u>1</u>
omdat zij geld hadden ontvangen	<u>0</u>
dingen	<u>2</u>
bij Mardonios	<u>2</u>
Kolon 31	
Maximumscore 2	
εἶτε καὶ ταῦτά οἱ ἔάνδανε· hetzij / ofwel (ook) (omdat) dit hem beviel / of ook, dit beviel hem (hoofdzin);	
hetzij dat dat beviel (οἱ niet vertaald)	<u>1</u>
zij bevielen	<u>0</u>
hetzelfde	<u>0</u>
hen Indien ook in kolon 26 onjuist vertaald, dit niet opnieuw fout rekenen.	<u>0</u>
Kolon 32	
Maximumscore 2	
Ἀθηναῖοι δὲ αὐτίκα δεινὸν ποιησάμενοι, (Maar) toen de Atheners onmiddellijk verontwaardigd (geworden) waren / de Atheners die ...	
hoewel	<u>0</u>
Kolon 33	
Maximumscore 2	
οἱ τε ἐκ τῆς βουλῆς καὶ οἱ ἔξωθεν, (zowel) zij / de mensen uit de raad en / als zij / de mensen (daar)buiten,	
voor hem	<u>0</u>
de vreemden	<u>1</u>
de heidenen	<u>0</u>
zij gingen uit de raad naar buiten	<u>0</u>
Kolon 34	
Maximumscore 2	
ὡς ἐπύθοντο, toen zij (het) hadden vernomen / vernamen,	
opdat / zodat / zoals Indien ὡς ook in kolon 26 onjuist is vertaald, dit opnieuw aanrekenen.	<u>0</u>
informereren	<u>1</u>
rotten / plaatsen / geloven	<u>0</u>
Kolon 35	
Maximumscore 2	
περιστάντες Λυκίδην κατέλευσαν βάλλοντες, nadat ze om Lykides / hem heen waren gaan staan, stenigden zij hem / Lykides,	
περιστάντες niet verbonden met κατέλευσαν βάλλοντες	<u>0</u>
(de) omstanders	<u>1</u>
veranderen / ontwijken	<u>0</u>

Antwoorden	Deel- scores
Kolon 36	
Maximumscore 3	
τὸν δὲ Ἑλλησπόντιον Μουρυχίδην ἀπέπεμψαν ἀσινέα. (maar / en) de Hellespontiër Mourychides lieten zij ongedeerd gaan / stuurden ze ongedeerd weg.	
hij liet gaan	<u>0</u>
helpend / niet schadend	<u>0</u>
Kolon 37	
Maximumscore 3	
Γενομένου δὲ θορύβου περὶ τὸν Λυκίδην, (En / maar) toen er rumoer ontstaan was / ontstond betreffende / over / rond Lykides,	
terwijl	<u>2</u>
paniek / praatjes	<u>2</u>
gevaar	<u>1</u>
applaus	<u>0</u>
Kolon 38	
Maximumscore 3	
πυνθάνονται τὸ γινόμενον αἱ γυναῖκες τῶν Ἀθηναίων, hoorden / vroegen de vrouwen van de Atheners wat er gebeurde / het gebeurde / wat er gebeurd was,	
de geboren vrouwen	<u>0</u>
de vrouwen vroegen aan / hoorden van de Atheners	<u>1</u>
de vrouwen vroegen de Atheners	<u>1</u>
Kolon 39	
Maximumscore 2	
διακελευσαμένη δὲ γυνὴ γυναικὶ καὶ παραλαβοῦσα en nadat de ene vrouw de andere had aangespoord en (had) meegenomen	
δὲ niet vertaald	<u>1</u>
maar	<u>1</u>
Kolon 40	
Maximumscore 2	
ἐπὶ τὴν Λυκίδεω οἰκίην ἦσαν αὐτοκέλεες, gingen zij uit eigen beweging naar het huis van Lykides	
zij waren	<u>0</u>
zij zonden	<u>0</u>
Kolon 41	
Maximumscore 2	
καὶ κατὰ μὲν ἔλευσαν αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, κατὰ δὲ τὰ τέκνα. en stenigden (en) zijn vrouw en zijn kinderen.	
hier / daar / terstond	<u>1</u>
hun vrouw	<u>0</u>
en naar de kinderen	<u>0</u>
kind	<u>1</u>

Einde